

Sygn. akt IX Ca 1188/15 (upr.)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Bożena Charukiewicz,
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko P. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt X C 2345/15,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

Sygn. akt IX Ca 1188/15

UZASADNIENIE

Powód M. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. M. kwoty 2.000zł z ustawowymi odsetkami od 17 marca 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanym ustną umowę, na podstawie której pozwany zobowiązał się sprowadzić dla niego M. (...). Tytułem zaliczki na poczet wykonania umowy powód przekazał mu 2.000zł, pozwany jednak umowy nie wykonał. Powód wezwał go do zwrotu zaliczki, jednak bezskutecznie.

Pozwany P. M. podniósł, że nie otrzymał odpisu pozwu, a nadto, że powód nie przedstawił żadnych dowodów.

Wyrokiem z dnia 27 października 2015 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo. Zasądził od powoda na rzecz pozwanego 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił roszczenia. Powód nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na okoliczność zawarcia z pozwanym umowy dotyczącej sprowadzenia samochodu, jak również wysokości roszczenia. Zdaniem Sądu po przekazaniu sprawy z postępowania elektronicznego miały zastosowanie wszystkie reguły dotyczące postępowania cywilnego. Powód nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej. Nie był przy tym zasadny wniosek powoda o odroczenie terminu rozprawy celem umożliwienia mu złożenia dowodów, gdyż nie jest to uzasadniona przyczyna odroczenia.

Powód zaskarżył powyższy wyrok w całości. Zarzucił w apelacji:

I. naruszenie prawa procesowego tj.:

1. art. 130 k.p.c. poprzez jego pominięcie, skutkujące niewezwaniem strony do usunięcia braków formalnych pisma,
2. art. 232 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż powód nie złożył żadnych wniosków dowodowych,
3. art. 156 k.p.c. w zw. z art. 130 k.p.c. poprzez ich pominięcie, skutkujące nieodroczeniem rozprawy, pomimo iż istniały ku temu przesłanki;

II. nierozpoznanie istoty sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, choć nie w całości ze względów w niej wskazanych.

Przed wszystkim należy wskazać, iż Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07). Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę, uznał, że Sąd Rejonowy naruszył przepisy postępowania, które prowadziły do nieważności postępowania, a zatem uchybienia tego rodzaju, że niezależnie od podniesionych w apelacji zarzutów, prowadziły do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Przedmiotowa sprawa została wszczęta w postępowaniu elektronicznym. Wprowadzając postępowanie elektroniczne ustawą z dnia 9 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego i zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 26 poz. 156) ustawodawca przyjął model pełnej kontynuacji elektronicznego postępowania upominawczego ze wszystkimi jego konsekwencjami, co znalazło wyraz m.in. w treści art. 505³⁷ k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem, w brzmieniu po jego nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 10 maja 2013 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2013 roku poz. 654), która weszła w życie z dniem 7 lipca 2013 roku, po przekazaniu sprawy przez e-Sąd sądowi właściwemu na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu, ale także w razie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty albo na skutek uchylenia nakazu zapłaty w przypadkach wskazanych w art. 502 1 § 1 i 2 k.p.c., postępowanie przed sądem właściwym nie toczy się od samego początku, ale jest kontynuacją dotychczasowego.

W takiej sytuacji, zgodnie z § 272d rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 roku Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2014 roku, 259) w razie przekazania sprawy sądowi właściwości ogólnej Sąd ten otrzymuje dostęp do akt poprzez swoje konto użytkownika w systemie teleinformatycznym wraz z informacją o przekazaniu sprawy (ust. 1). Sąd właściwości ogólnej zakłada akta sprawy poprzez wydrukowanie akt prowadzonych w systemie teleinformatycznym (ust. 2). W ocenie Sądu Okręgowego w sytuacji, gdy pozwany przed tym etapem postępowania nie otrzymałby odpisu pozwu, obowiązek ten obejmuje także wydrukowanie odpisu pozwu w celu doręczenia go pozwanemu.

W niniejszej sprawie wszczętej w postępowaniu elektronicznym, po przekazaniu sprawy sądowi właściwości ogólnej, nie doszło zarówno na etapie postępowania elektronicznego, jak i w toku postępowania przed sądem właściwości ogólnej do doręczenia odpisu pozwu pozwanemu. Obowiązek ten, ciążący na Sądzie Rejonowym, nie został wykonany.

Podkreślić należy, że dopiero doręczenie stronie pozwanej odpisu pozwu prowadzi do powstania określonych skutków w zakresie prawa procesowego i materialnego, między innymi powstaje stan zawisnięcia sporu. Jednym z podstawowych następstw doręczenia pozwu pozwanemu w zakresie jego uprawnień procesowych jest możliwość podjęcia obrony. Pozwany zna wówczas żądanie, uzasadnienie i zgłoszone dowody. Wprawdzie, w razie niedoręczenia pozwu pozwanemu, zawisnięcie sporu następuje z chwilą wdania się pozwanego w spór, jednak pozwany w niniejszej sprawie ani na rozprawie w dniu 27 października 2015r., ani w piśmie procesowym nie zajął merytorycznego stanowiska co do żądania powoda, wskazując, że odpis pozwu nie został mu doręczony i wniósł o odroczenie rozprawy celem doręczenia odpisu pozwu i określenie terminu do ustosunkowania się do żądania.

Zauważyć należy, że w orzecznictwie przyjmuje się, iż taka sytuacja prowadzi do pozbawienia strony możliwości obrony swych praw (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1966 r. III PRN 23/66).

Natomiast inna sytuacja ma miejsce w przypadku nie złożenia pozwu na urzędowym formularzu, czy powołanych w pozwie dowodów. Brak jest podstaw prawnych do wzywania powoda do uzupełnienia tych „braków” pozwu, a nieuzupełnienie nie może prowadzić do umorzenia postępowania na podstawie art. 505³⁷ k.p.c.

W związku z powyższym zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi pierwszej instancji. Przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy przede wszystkim dopełni wymogów proceduralnych i po wydrukowaniu odpisu pozwu z systemu teleinformatycznego doręczy go pozwanemu, celem umożliwienia mu zajęcia merytorycznego stanowiska w sprawie.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.